

Commemoració del 16 de Febrer

El Front Popular ratifica i afirma la seva unitat i el propòsit increbantable de vencer el feixisme

Discursos del President de Catalunya i dels representants dels partits antifeixistes

El diumenge al matí, tingué lloc, al teatre Olímpic, el míting commemoratiu del triomf electoral del 16 de febrer de l'any 1936, organitzat pel Comitè Nacional del Front Popular. El grandios local s'omplí de gom a gom d'un públic entusiasta, que dedicà grans ovacions als oradors, tant al final dels discursos d'aquestes com en diversos dels seus paràgrafs, sovintejant els visques a l'Ejército, a la República, al Front Popular, als Partits que formen aquest i als homes de Govern i de màxima representació de Catalunya i Espanya.

El local apareixia axornat amb diverses pancartes. Una d'aquestes, situada a la presidència, la qual tenia com a fons unes grans banderes republicanes i barrades, deia: "Units en el Front Popular, per a guanyar la guerra i consolidar la victòria". Entre les que hi havia distribuïdes per la resta de la sala hom hi llegia: "Salut al gran Exèrcit Popular", "Avui més que mai units els pobles d'Espanya i Catalunya", "El nostre compromís és aixafar Franco", "El Partido Comunista de España saluda al pueblo de Cataluña, que lucha abnegadamente contra el fascismo" i "Catalunya no pot ésser lliure si a Espanya venç el feixisme. Espanya no pot ésser lliure sense l'ajut de Catalunya".

L'entrada a la sala d'actes del President de Catalunya, Lluís Companys, el qual presidí, acompanyat de la majoria dels que havien de prendre part al míting, del Comitè Central del Front Popular i altres, fou saludada amb una forta i perllongada ovació a peu dret i amb visques, per part del públic. En aparèixer a la presidència la diputada Dolores Ibarruri, fou, el mateix que els altres, objecte d'una enorme salva d'aplaudiments.

Ultra els oradors, formaven part de la presidència, Mateos Silva, secretari d'UP.; Baeza Medina, IR.; Checa, PC.; i M. Cordero, PSOE, del Comitè Nacional del FP.

L'acte fou iniciat amb el toc de l'"Himne de Riego", i a continuació d'haver fet ús de la paraula cada orador, respectivament, estocaren diferents himnes de partit i els nacionals, himnes que foren escoltats a peu dret per l'enorme concurrència.

DOLORS IBARRURI, DEL PARTIT COMUNISTA

Mai no m'he sentit estrangera a Catalunya. Sempre he vingut ací amb l'emoció i l'amor que se sent quan s'arriba a la llar familiar. No m'eren estranys els vostres problemes ni les vostres inquietuds. Ciutadana d'Espanya, però filla d'Euscadi, coneixia les aspiracions del poble català. I allà on em trobés, on s'havien de defensar els drets de Catalunya, feia sentir la meua veu a favor vostre.

I avui que Barcelona comparteix amb Madrid l'honor i orgull de la capitalitat d'Espanya; em plau d'assistir en aquest acte i parlar-vos dels problemes que comporta la guerra.

Diu que la primera República va fracassar per la desunió dels grups republicans i perquè no sabé recollir els anhels de la classe treballadora.

Al cap d'anys torna a implantar-se la República d'una manera democràtica. Però es va oblidar que a l'enemic no solament se l'ha de derrotar, sinó que se l'ha d'aixafar. (Grans aplaudiments.) I la República deixà que els traidors seguisin explotant els treballadors i deixà lliure les mans a les dretes perquè ens arrabassessin les nostres llibertats. I davant les forces democràtiques que se separaven, les dretes monàrquiques i feixistes formaren un grup compacte que els

permeté de guanyar les eleccions de l'any 33.

Però hi hagué un poble que, alligonat per les experiències d'altres països, s'aixecà per a defensar les seves conquestes. Aquest poble, Astúries, fou derrotat per la manca d'unitat i perquè els altres pobles, excepte Catalunya, no respongueren.

A aquells dies que seguien la cruel repressió, el Partit Comunista va aixecà la seva veu protestària i va plantejà la necessitat de refer la unió de totes les masses, i fou quan llançàrem la consigna del Front Popular.

La victòria de les eleccions del 16 de febrer sota el signe del Front Popular permeté la sortida de les presons de milers d'homes, com el President Companys (Aplaudiments i visques al President.), però també significà la reconquesta de la República. I la reacció, per a impedir que Espanya marxés pels camins de la llibertat, provocà el 19 de juliol. Si els partits antifeixistes ens haguéssim trobat en la mateixa situació que el novembre del 33, nosaltres ara no seríem ací... (Molt bé.)

Seria suïcidi que el Front Popular es crebentés. És necessari el seu esforç, perquè hem de guanyar la guerra. I s'ha d'enfortir, a més, amb la incorporació del sector de la CNT. (Aplaudiments.)

Nosaltres anirem amb els partits de la petita burgesia fins a la fi. Espanya i Catalunya van unides per a salvar els principis de la Revolució francesa, que algunes nacions que es diuen democràtiques no saben defensar.

S'acosten dies durs. Hem d'estar preparats. Mentre a nosaltres s'ens neguen tota mena d'auxilis, els feixistes reben abundós material bèl·lic. És possible que rebem algun cop dur. Però més val estar preparats, ja que d'aquesta manera, el poble no reacciona en un sentit perjudicial.

Camarades: Hem d'enfortir el Front Popular per damunt de tot. El Front Popular servirà per a guanyar la guerra; demà, per a reconstruir els pobles lliures de Catalunya, d'Euscadi, de Galícia, de tota Espanya... (Gran ovació.)

DISCURS DE JOSEP ABELLÓ I ABELLÓ, D'ESQUERRA REPUBLICANA

Com a representant d'Esquerra Republicana de Catalunya pronunciaré un discurs el diputat i president de l'Audiència Josep Andreu i Abelló. Aquest començà celebrant el fet triomf del 16 de febrer amb un acte en el qual les forces aplegades en el Front Popular ratificassin els postulats de llurs programes, ratificant-se la unitat entre elles, amb la coincidència dels principis que els són comuns. Recordà com a Catalunya, sota el guiatge del President dels catalans, Lluís Companys, el qual el 6 d'octubre encarnà la protesta popular, ja fou aprovada, la forma política del Front Popular, puix que en el Govern de la Generalitat d'aquella hora històrica, ja estaven juntes les forces republicanes i democràtiques, amb els socialistes, i més ençà s'ampliava amb la integració de totes les forces proletàries.

En aquests moments, seguí dient, contestant a les paraules que s'han dit ací, en pro d'un major afirmament d'aquesta unitat i aquest front, especialment per la diputada Pasionària, jo dic, en nom de la democràcia catalana, que aquesta desitja i promet ajuntar-se amb les forces proletàries per a mantenir la República i aconseguir una victòria ràpida i definitiva. Perquè hem arribat a aquesta coincidència de idees i d'objectius, tenim força per a reaccionar contra l'agressió

de què ens fan víctima Itàlia i Alemanya, i podem afirmar que a Catalunya i a la República hi ha uns Governos legítims, una Constitució defensada, en aquests moments, per totes les forces del país, tant polítiques, com, adhuc, sindicals. I tenim autoritat per adreçar-nos a les democràcies de tot el món, i dir-los-hi que la traïció dels militars i de les forces reaccionàries del país s'ha convertit en una guerra que ens fan Hitler i Mussolini, sense haver tingut la valentia de declarar-nos-la, infringint les lleis internacionals, vulnerant el pacte de la S. de N., i fent que a la il·legalitat dels facciosos s'hi afegís la il·legalitat internacional, la injustícia brutal que posa en perill immediat la pau del món, i l'ofegament de totes les llibertats i conquestes democràtiques.

Manifestà que, a desgrat de tot, esperava que les democràcies d'Europa es donarien compte del perill i del que significaven les proves abundants i contundents que els hem ofert de la intervenció estrangera a Espanya, i de l'atac contra la civilització que és els bombardeigs contra ciutats, amb l'assassinat en massa d'infants i dones. Expressà, així mateix, la confiança de què els democràtes de França i Anglaterra acabaran reconeixent l'eficàcia defensa que representa per a la pau del

món i al conservació de la humanitat, el triomf de la República espanyola, i es disposaran a ajudar-nos com cal i salvar-se del perill que els amenaça.

Per tot això, afirmà, davant la guerra hem d'oblidar el que ens separa i tenir únicament present el que ens uneix. Jo dic al Front Popular que tingui la seguretat que Catalunya, en la seva consciència nacional, se sent compenetrada del tot i d'una manera incommovible, amb les forces antifeixistes de tot Espanya, i posarà tots els seus anhels, tots els seus esforços i recursos, per a guanyar la guerra i aixafar el feixisme.

Andreu i Abelló acabà dient: L'aportació i col·laboració de Catalunya a l'obra gloriosa de la República és i serà plena, total, absoluta, entusiasta. I cal que tothom tingui present que aquesta col·laboració ha de ser feta a través del govern i del President de la Generalitat, nomenat pel sufragi dels catalans com expressió directa de la representació del nostre poble.

JULI JUST, D'IZQUERDA REPUBLICANA

Ret homenatge al President de Catalunya, hereu directe de Macià, i diu que el triomf electoral del 16 de febrer rectificà el gran error de

El discurs del President Companys

El President de la Generalitat, senyor Lluís Companys, és saludat pel públic dempeus i amb una ovació inacabable.

Fet el silenci, el President diu que parla en català perquè és el llenguatge de la seva mare i de la seva terra, el que comou millor les més delicades fibres del seu sentiment, i li permet d'exterioritzar més justament les seves idees. Però que per a correspondre a la delicadesa dels organitzadors del Front Popular d'Espanya, i a les paraules pronunciades pels oradors d'exaltació i reconeixement dels ideals nacionalistes catalans i de les llibertats de Catalunya, en el que està reconegut per la llei i en l'imponderable que l'envolta, parlarà també en castellà per tal d'adreçar-se als germans dels altres indrets d'Espanya.

Amb tot —continua dient— no he de fer discursos que ja estan fets. Des de fa temps ens mantenen en el silenci de l'obra de cada dia. No sóc partidari de l'exposició monitòria, sovint poc meditada, de l'oratori en què l'absència de responsabilitat i de contenció o l'afany de proselitisme, corre paral·lelament a la gravetat i a la transcendència d'aquestes hores enormes. Però també entenc que els homes més responsables, que posseeixen el control del llenguatge, i són cridats a la direcció de la cosa pública, han de mantenir el contacte directe amb la massa popular per tal de rebre la percepció de llurs afanys, combregar amb ella, consolar-la, assabentar-la, dirigir-la i mantenir a redós de la direcció l'alé sentimental que pugui donar una efectivitat democràtica a l'acció enèrgica, ràpida i de vegades dura que necessiten els moments que traïem. (Grans aplaudiments.)

Conec la psicologia de les multituds i endevino els interrogants que se'ls presenten. El poble posseeix una fina i exquisida comprensió i sovint podria donar lligons de bon sentit polític. Per això quan es veu interpretat pels qui saben comprendre'l li dona el seu suport. El poble pensa: "Això és el que jo sento i no ho sé dir, no ho sé desferollar..." I d'aquesta identificació en neix l'autoritat del poder que lligitima fins les mesures excepcionals

que les hores extraordinàries justifiquen.

L'objectiu bàsic és la guerra, i la ideologia que sostenim és la República democràtica oberta pels quatre costats als vents de la Llibertat, de la Justícia i del Dret.

El repàs de les dades ací rememora formes el procés de les violentes inquietuds hispàniques.

13 de febrer del 1873: 14 d'abril del 1931, en què vaig tenir l'honor de proclamar la República sota l'epàgrafe immediat del gran Macià, ànima de Catalunya (Ovació); després el 6 d'octubre, i més tard el 18 de juliol.

Arrencades dels factors del passat sorgeix la terrible tragèdia hispànica, entre una concepció monàrquica, forastera, latifundista, sectària, de castes, privilegis, unitària i despòtica, i la realitat viva d'un país divers i de meravella, en què la llibertat d'homes i pobles poden produir un estat republicà magnífic i incomparable. (Ovació.)

Tots aquells que no sols respectin, sinó aquells que no comprenquin o no estimin aquesta realitat que es basa en el dret i que arrenca de la pròpia substància hispànica, els que es deixin portar per afanys unitaris, de dominació o absorció i no sàpiguen comprendre com les llibertats individuals i col·lectives són la base de la grandesa espanyola, tenen teranyines als ulls i pateixen en poc o en molt de la malura feixista. (Gran ovació.)

La unitat estricta, en el silenci, en la directriu d'un sol comandament, en la disciplina rígida, s'ha de donar i venturosament es dona, en les fileres uniformades del nostre gloriós i incomparable Exèrcit el millor del món... (Grans aplaudiments.)

No tots s'han donat compte de la grandesa d'aquests instants. Tampoc se'n donaven compte les figures de la Revolució francesa, que varen escriure els drets de l'home. Però generacions futures han viscut en l'encís i l'exaltació de la gran epopeia històrica. La nostra visió és limitada, en l'espai i en la profunditat del temps. Llitem per nosaltres i pels altres i per tota la humanitat en un moment crucial de la història, en què tantes coses es commoven en el subòl. Per això cal depurar les nostres passions, les

les eleccions del 33, en les quals la desunió de les esquerres donà la victòria a Gil Robles i a Lerroux. Feu al·lusió a la política d'apaivagament d'aquesta, dient que deshonrà i envilí la República. El nostre triomf electoral permeté que tornessin al Govern els ciutadans egregis i els milers d'espanyols exiliats, per bé que els qui no tornaren foren els herois Lluís de Sirval i el sergent Vázquez. (Ovació.) Digué que el triomf electoral arrenca del míting de Mestalla, on la figura de Manuel Azana (Ovació) donà origen al Front Popular, al qual han dut la seva col·laboració generosa els republicans, contents d'anar de costat amb el proletariat per a afermar la República. Volem un Exèrcit lliure des sentiments que han fet possible la rebel·lia del 19 de juliol. Som ací per a reiterar la nostra professió de fe antifeixista i la nostra adhesió fervorosa, sense condicions, al Front Popular. Fa esment de la ferma actitud de Josep Girald el 19 de juliol, i la multitud aplaudeix xardorosa.

Acabà dient que cal vencer tots els obstacles per a elevar Espanya a la condició de nació lliure (Molta aplaudiments i interpretació de l'Himne de Riego.)

nostres diferències, ajuntar tots els antifeixistes sense excepció i aixecar ben alt l'orgull i l'honor de la nostra causa.

Jamai ningú no ha pogut aixecar amb tanta altïvessa el seu front com l'Espanya republicana. (Gran ovació.)

Esquerra Republicana de Catalunya ha dit, per boca de l'amic Andreu, que està al costat dels treballadors. El mateix han dit altres republicans. La cosa no cal repetir-se. De quin costat estarem, doncs? Del costat de Franco? Al costat de les castes del privilegi? Hi he dit i ho repeteixo. Sota la bandera de la democràcia, que és fórmula de pau perenne, la unió dels elements antifeixistes ha d'ésser cada dia més intensa, i és ella la que precipitarà la victòria.

Guanyada la guerra, sota el signe de la pau, vindran noves afores, fórmules més justes, i aleshores podrem dir als nostres fills:

"Foren uns moments difícils de dolor i de desolació, provocats pels traidors que varen produir la invasió d'Espanya per les forces de la barbàrie estrangera. Varem sofrir, lluitar, amb una intensitat terrible. I jo, hi vaig aportar el meu esforç."

Aquestes paraules seran el nostre honor i la nostra glòria.

Ja he dit.

El públic esclatà en una ovació xardorosa que durà llarga estona. Els oradors i els elements del Comitè Nacional, que ocupaven la presidència, saludaren efusivament el President i el felicitaren pel seu discurs. Al carrer el públic novament demostrà el seu afecte i simpatia al senyor Companys, aplaudint-lo i vitorejant-lo.

Aquest número ha passat per la
prèvia censura

LA SENYORA

Bonaventura Socias Julivert

Ha mort als 54 anys d'edat

Els qui la ploreu: espòs Pere Saigí Morera, filla, Rosa; fill polític, Joan Domingo; néts, nebots, germans polítics, oncles, cosins i família tota, al assabentar als amics i coneguts de tan irreparable pèrdua, els preguen que vulguin assistir a l'acte de l'enterrament, que tindrà lloc avui, dia 22, a dos quarts de dotze del matí, des de la casa mortuòria Cuartel Nort, 425, a sa darrera estada, per qual favor els restaran agraïts.

L'enterro s'organitzarà a la Rambla del 14 d'Abril, enfront del Banc d'Espanya.

El dol s'acomiarà al portal del Roser.

Tarragona 22 de Febrer del 1938.

Es lluita aferrissadament al front de Llevant

COMUNICAT OFICIAL

Ministeri de Defensa Nacional.
Comunicat oficial de guerra:

EXERCIT DE TERRA

Llevant. — La terrible batalla entorn de Terol, que continuava essent molt acarnissada en ésser clos el comunicat del dissabte, continuà sense interrupció i amb una violència enorme durant tota la nit d'ahir i el dia d'avui.

Les tropes lleials que defensaven el Mansueto s'hagueren de replegar anit a la segona línia, que els havia estat assenyalada, i de la qual no als pogut desallotjar avui l'enemic, malgrat els enormes esforços que ha fet per a aconseguir-ho.

Al flanc esquerre s'efectuà també el replegament a la segona línia que es recolza a la vall del Túria.

En la defensa de Terol, difícil per les posicions properes a la plaça que aconseguí d'ocupar l'enemic, s'han registrat avui episodis d'extraordinari heroisme i s'han mantingut intactes les línies defensives que fixà el comandament.

El poble de Castrolvo, que les ràdios faccioses donen com a conquistat, segueix a poder nostre.

L'aviació enemiga actua tan intensament com els dies anteriors, i la nostra realitza amb èxit alguns bombardeigs.

Altres exèrcits. — Sense notícies d'interès.

NOTES INFORMATIVES

MORT SENTIDA

Avui, a dos quarts de quatre de la tarda s'efectuarà l'enterrament del soci d'Esquerra R. de C. "F. Pi i Margall", Josep Maria Cabré Marca, que s'havia destacat per la seva conseqüència republicana.

A les moltes mostres de condol rebudes pels familiars del traspassat hi unim la nostra més sentida.

FEDERACIO DE LES J.E.R.E.C. DE LES COMARQUES TARRAGONINES

El passat diumenge varen reunir-se a Reus els representants de les J.E.R.E.C. de la Vegueria de Reus, Tortosa i Tarragona en el local del "Foment", acordant constituir la Federació de les Comarques Tarragonines.

Els reunits prengueren acords concrets de cara al III Ple d'Esquerra Republicana de Catalunya que començarà el dissabte proper a Barcelona.

COMISSIO DE RECOLLIDA DE ROBEE D'ABRIC PER L'EXERCIT DE L'EST

Pessetes

Suma anterior: 55.456'55

Ajuntament de Rodonyà 210'—

55.666'55

ADMINISTRACIO PRINCIPAL DE CORREUS DE TARRAGONA

AVIS

Es posa en coneixement del públic qu'els dies assenyalats per aquesta Administració per a l'admissió de "Envios Populares" són els següents:

Dia 23.—Front Centre (Madrid, Guadalajara i Toledo).

Dia 25.—Andalusia i Extremadura.

Dia 3.—Front Aragó (Osca, Saragossa i Nord Terol).

Dia 7.—Front Llevant (Terol, València, Cuenca i Albacete).

Dia 11.—Front del Centre.

Dia 15.—Andalusia i Extremadura.

Dia 19.—Front d'Aragó.

Dia 23.—Front de Llevant.

Dia 27.—Front del Centre.

Es prega al públic, a l'objecte d'evitar-li molèsties i contratemps, sempre lamentables, i també per a guanyar temps, donant-se el cas, com ja s'ha dit del poc personal en que es compta, portin els paquets ben acondicionats, sense que continguin botelles i matèries de fàcil descomposició, com així també la direcció ben escrita a ploma, posant demés les senyes del remitent, essent el límit màxim de pes, 2 quilos i el seu franquieg, 1'00 pesseta.

Tarragona, 19 de febrer de 1938.

—El cap de Correus.

Andreu J. Capdevila
FUNERARIA

J. Nogués, 22.—Telèfon, 1440
TARRAGONA

LA SENYORA

Isabel Icart i Segura

Vídua de Josep Oriol

Ha mort

Els seus nebots Francesc Icart i Salas i Maria Sugranyes i Mallol i demés família, en assabentar a llurs amics i coneguts tan irreparable pèrdua, els preguen assisteixin, avui dimarts, a les quatre i mitja de la tarda, al seu domicili carrer Major, 35, per acompanyar el cadàver a la seva darrera estada, per qual motiu li restaran agraïts.

Tarragona 22 de Febrer del 1938.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT.

De tot arreu

La delicada situació internacional

Hom dona com a segura la dimissió d'Eden i la seva substitució per Lord Halifax

SEMBLA CONFIRMAR-SE LA DIMISSIO

Londres. — Per font digna de crèdit, hom sap que Eden ha enviat ja la seva dimissió a Chamberlain.

Entre els elements adictes al ministre d'Afers Estrangers es confirma la precedent notícia, i hom assegura que substituirà a Eden en el dit càrrec Lord Halifax.

Fins a la terminació de la reunió que s'està celebrant no se sabrà res en definitiu, i no és probable cap altra reforma en la constitució del gabinet.

Londres. — El senyor Eden arribà a les tretze a Downing Street per a conferenciar amb el primer ministre Mr. Chamberlain, abans de la reunió del Gabinet que està assenyalada per a les tres de la tarda.

LA REUNIO DEL GOVERN

Londres. — Poc després de les tres de la tarda s'ha reunit el Gabinet britànic.

LA INFANTIL

Confecelons per a nens i senyors
Baixada de Misericòrdia, 16

LA INTRANSIGENCIA DE HITLER POT ARRANJAR LA SITUACIO

Londres. — Es comenta als cercles autoritzats d'aquesta capital que solament la intransigència i el to del discurs de Hitler poden fer el miracle de decidir a Eden a repensar-se de la seva decisió, en la reunió del Gabinet que se celebra aquesta tarda.

Segons un parlamentari experimentat, la substitució d'Eden en les actuals circumstàncies podria ésser interpretada com un acte de

debilitat davant la situació estrangera actual.

LA CAUSA DE LA DIMISSIO

Londres. — Segons informes complementaris sobre els motius de la crisi, hom sap que ja havia estat convingut un canvi de documents entre Grandi i Chamberlain, i que si bé aquests documents no constituïen un motiu important per a la crisi, donaren lloc a què aquella es produís.

Sugrañes, Impresor. — Tarragona

Cinema Teatre Tarragona

EXTRAORDINARI ESDEVENIMENT TEATRAL A CARREC DE LA COMPANYIA SOCIALITZADA DE COMEDIA CASTELLANA

TITULAR DEL "TEATRE APOLO" DE BARCELONA

Primer actor i director responsable

SALVADOR SIERRA

Primera actriu

ENRIQUETA TORRES

AVUI, DIMARTS, 22 DE FEBRER DE 1938

TARDA, A TRES QUARTS DE SIS.—NIT, A TRES QUARTS DE DEU

Ressonant presentació de la preciosa novel·la escènica en quatre actes, original del genial escriptor Enric Suàrez de Deza:

Magistral creació d'Enriqueta Torres i Salvador Sierra

LA MILLONA

Magnífica interpretació. — Luxosa presentació

LES LOCALITATS SERAN NUMERADES

CAFÉS CARACAS

ELS MÉS AROMÀTICS

Garcia Hernandez, 8 Tel. 1487